

TÓTH-BENCZE TAMÁS

KIEGÉSZÍTÉS CHURCHILL ÉS KARÁDY FÜREDI ROMÁNCÁHOZ

Talán akadnak néhányan, akik emlékeznek arra, hogy 2004-ben e folyóirat (8. szám) lapjain napvilágot látott egy írás Winston Churchill angol politikus, miniszterelnök és Karády Katalin filmszínésznő állítólagos füredi viharos flörtjével kapcsolatban. Mielőtt bárki arra gondolna, hogy azóta előkerült Churchill szivarvágója, vagy netalán Karády törött nyelvű teniszütője, előrebozsátánám, korántsem erről van szó. A cikkben leközölt egyik képhez aláírásként akkor azt írtam, hogy a kép vélhetően montírozott. Nos időközben kiderült, a kép valóban montírozott, és biztos, hogy nem Churchill fotóalbumából való. Az alapkép egy Karády filmből származik, az 1943-ban elkészült „Ópiumkeringő” egy filmkockája. A képen szerepel: Karády (a filmbeli Oltay/Oltai Éva), Jávor Pál (Borovszky Iván, műkritikus), Greguss Zoltán (Petrovics Tibor, bankár), Palóczy László (Péter, a színész), Baksa Sós László (Pécsi, orvos) és Petrovics Iván (a házigazda), de sajnálatos módon Sir Winston Churchill, hát ő bizony nem. A filmben játszanak még: Egyed Lenke (házvezetőnő), Turáni C. Endre (inas), Pataki Miklós (rendőrtanácsos), Pártos Gusztáv (sofőr) és még néhányan.

Baloldalt látható a Magyar Nemzet cikkében leközölt kép, e szerint: jobboldalt, a szivarral a szájában álló kalapos úr lenne W. Churchill személyesen. A jobboldali hasámban az „Ópiumkeringő” egyik filmkockája. Segítek: – mindkét képen – közepén: Karády Katalin, mellette baloldalt: Greguss Zoltán, a kép jobb szélén, kalapban: Jávor Pál.

Nos, igaz, hogy a teljesen megegyező filmkockát nem sikerült megtalálnom – legalábbis abban a filmkópiában nem, amelyhez hozzá tudtam jutni –,

de szerintem felettebb feltűnő, hogy számos részlet egyezik. Elképzelhetőnek tartom viszont, egy másik kópiában viszont szerepel a kép is, és utóbbit használták fel vágás és átszerkesztés után.

A másik kiegészítenivaló: 2010 októberének közepén a Metropolis Kiadó egy 27 kötetes sorozatot bocsátott útjára. Nobel-díjas szerzők magyarul eddig meg nem jelent, vagy nagyon nehezen hozzáférhető műveit kívánják közrebocsátani. A sorozat nyitódarabja az egykori angol miniszterelnök egyetlen szépirodalmi alkotása: a „Savrola”.

